

**MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

Nr. 16/2420 din 30.04.2021
la nr. 12-7/26 din 22 aprilie 2021

Dnei Maia BĂNĂRESCU
Avocatul Poporului pentru drepturile copilului
mun. Chișinău, str. Sfatul Țării 16

Stimată doamnă Avocat al Poporului,

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul dvs. nr. 12-7/26 din 22 aprilie 2021 și în limitele competenței funcționale, comunică următoarele.

Menționăm, că pe marginea scrisorii dvs. nr. 04-2/02 din 25 februarie 2021 parvenită prin intermediul Cancelariei de Stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale s-a expus anterior prin scrisoarea nr. 16/1710 din 31 martie 2021 (copia răspunsului se anexează).

Complementar, enunțăm că *propunerea privind reexaminarea pensiei de dizabilitate pentru persoanele care continuă să activeze după stabilirea pensiei de dizabilitate*, presupune identificarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public național. Or, orice propunere care necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul public național, trebuie să fie fundamentată economic cu determinarea sursei de finanțare. Mai mult ca atât, potrivit prevederilor articolului 131 alineatul (6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Mai mult ca atât, potrivit art. 17 al Legii nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

În context, menționăm că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a înaintat la Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru perioada 2022-2024 ca măsură de politică nouă (*la sectorul Protecția Socială*), propunerea privind *reexaminarea pensiilor de dizabilitate, pentru pensionarii care activează sau au activat după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate*, care urmează a fi prezentat Ministerului Finanțelor.

Subliniem, că Cadrul Bugetar pe Termen Mediu se elaborează de către Ministerul Finanțelor, în comun cu alte autorități publice responsabile, în conformitate cu principiile și regulile bugetar-fiscale stabilite de lege.

Totodată, menționăm că actualmente Guvernul în exercițiu (demisionar) este limitat în atribuții, îndeplinind numai atribuții de administrare a treburilor publice (el „administrează”, și nu „guvernează”). Administrarea treburilor publice se referă

la deciziile zilnice, curente ale Guvernului, care sunt necesare funcționării neîntrerupte a serviciului public, pentru a evita o lipsă totală a puterii executive, care este una operativă și vitală pentru necesitățile societății.

Mai mult ca atât, potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, *Guvernul al cărui mandat a încetat nu este în drept să adopte și să prezinte Parlamentului spre examinare proiecte de acte normative și proiecte ale documentelor de politici.*

Anexă: scrisoarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 16/1710 din 31 martie 2021 – 3 file.

Cu respect,

SECRETAR DE STAT

Digitally signed by Curov Igor
Date: 2021.05.04 16:54:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Igor CUROV

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

Nr. 16/1710 din 31 martie 2021
la nr. 04-2/03 din 25 februarie 2021
la nr. 20-78-224-1455 din 1 martie 2021

Dnei Maia BĂNĂRESCU
Avocatul Poporului pentru drepturile copilului
mun. Chișinău, str. Sfatul Țării 16

Copie: Cancelaria de Stat

Stimată doamnă Avocat al Poporului,

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul dvs. nr. 04-2/03 din 25.02.2021, parvenită inclusiv prin intermediul Cancelariei de Stat și la problema abordată, în limitele competenței funcționale, comunică următoarele:

În conformitate cu prevederile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, pensia este un drept bănesc cuvenit asiguratului, corelativ obligațiilor privind *plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat*, respectiv, mărimea pensiei este în legătură directă cu nivelul de contribuții al fiecăruia la bugetul asigurărilor sociale de stat, cu perioada totală de activitate al persoanei și cu salariul din care au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale.

În sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensie pentru limită de vîrstă;
- b) pensie de dizabilitate;
- c) pensie de urmaș;
- d) pensie specială (*conform prevederilor Legii nr. 1544/1993 și Legii nr. 909/1992*).

Potrivit prevederilor art. 33 din Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

- a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie;
- b) transferării la altă categorie de pensie.
- c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă.

Reexaminarea drepturilor la pensie în cazul prevăzut la alin.(1) lit.a) se efectuează și pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie pînă la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

Pensionarul care solicită transferul la una dintre categoriile de pensii prevăzute de lege de care a beneficiat anterior poate opta pentru pensia stabilită anterior luînd în considerare toate indexările și recalculările efectuate pînă la data transferului.

Pentru pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă, reexaminarea pensiilor pentru limită de vîrstă, stabilite pînă la 1 ianuarie 2019, se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă, conform eşalonării prevăzute în tabelul nr. 1¹ a legii menţionate.

Totodată, în partea ce ţine de persoanele cu dizabilităţi, menţionăm că asiguratul încadrat într-un grad de dizabilitate accentuată sau medie, cauzată de o afecţiune generală beneficiază de o pensie de dizabilitate dacă îndeplineşte condiţiile de stagiul de cotizare, în raport cu vîrsta la data constatării dizabilităţii, pe cînd la acordarea pensiei pentru limită de vîrstă persoana trebuie să atingă vîrsta necesară (pentru bărbaţi constituie 63 ani, pentru femei 59 ani) şi să confirme un stagiul total de cotizate (34 ani pentru bărbaţi şi 32 de ani pentru femei).

Asiguratul încadrat într-un grad de dizabilitate severă, cauzată de o afecţiune generală, beneficiază de o pensie de dizabilitate în raport cu stagiul de cotizare efectiv realizat, dar a cărui durată este de cel puţin 2 ani.

Pensia de dizabilitate cauzată de un accident de muncă sau boală profesională se stabileşte indiferent de durata stagiului de cotizare.

Subliniem, că în cazul beneficiarilor de pensii de dizabilitate care au activat după stabilirea dreptului la pensie de dizabilitate, odată cu atingerea vîrstei standard de pensionare şi transferării la pensie pentru limită de vîrstă, toată perioada de activitate realizată după stabilirea pensiei de dizabilitate se include la calcularea pensiei pentru limită de vîrstă.

Referitor la *reexaminarea pensiilor de dizabilitate, pentru pensionarii care activează sau au activat după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate*, ţinem să Vă informăm că Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale pe parcursul anului 2020 a examinat propunerea respectivă, inclusiv a solicitat Casei Naţionale de Asigurări Sociale efectuarea/prezentarea calculului estimativ al mijloacelor financiare aferente pe marginea propunerii enunţate (*similar etapelor de recalculare a pensiilor pentru limită de vîrstă conform art. 33 alin. (4)² din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii*).

Menţionăm, că propunerea *privind reexaminarea pensiei de dizabilitate pentru persoanele care continuă să activeze după stabilirea pensiei de dizabilitate*, presupune identificarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public naţional. Or, orice propunere care necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul public naţional, trebuie să fie fundamentată economic *cu determinarea sursei de finanţare*. Mai mult ca atît, potrivit prevederilor articolului 131 alineatul (6) din Constituţia Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanţare.

Complementar, enunţăm că potrivit art. 17 al Legii nr. 181/2014 finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor şi/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Or, deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat *aprobat* pentru anul 2021 constituie circa 3 191,5 mil lei.

În acest sens, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a solicitat poziția Ministerului Finanțelor în vederea identificării mijloacelor financiare necesare în cazul *reexaminării pensiei de dizabilitate pentru persoanele care continuă să activeze după stabilirea pensiei de dizabilitate*.

La acest capitol, Ministerul Finanțelor a comunicat că consideră oportun, ca propunerea nominalizată supra să fie înaintată la etapa de elaborare a Legii bugetului de stat pentru anul 2022 și a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2022-2024.

În context, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale conform competenței funcționale va înainta la Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru perioada 2022-2024 ca măsură de politică nouă (*la sectorul Protecția Socială*), propunerea privind *reexaminarea pensiilor de dizabilitate, pentru pensionarii care activează sau au activat după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate*. Subliniem, că Cadrul Bugetar pe Termen Mediu se elaborează de către Ministerul Finanțelor, în comun cu alte autorități publice responsabile, în conformitate cu principiile și regulile bugetar-fiscale stabilite de lege.

Cu respect,

SECRETAR DE STAT Digitally signed by Cușca Vasile
Date: 2021.03.31 11:13:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vasile CUȘCA

*Ex.: C. Russu,
Tel.: 022-26-88-14
Ex.: L. Herța,
Tel.: 022-26-21-54*